

POSTANOWIENIE

25 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

na posiedzeniu niejawnym 25 kwietnia 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa R.D.

przeciwko P. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu

z 27 września 2023 r., I ACa 31/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądza od pozwanego na rzecz powódki koszty postępowania kasacyjnego w kwocie 2700 (dwa tysiące siedemset) zł z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 3 czerwca 2022 r., Sąd Okręgowy w Poznaniu zasądził od pozwanego P. spółki z o.o. w P. na rzecz powódki R.D. kwotę 63 843,24 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwot częściowych wskazanych w sentencji i kosztami postępowania, oddalił dalej idące powództwo i orzekł o kosztach postępowania. Apelacja pozwanego została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 27 września 2023 r. Pozwany wniósł skargę kasacyjną,

opierając wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przyczynie kasacyjnej objętej art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i nauki prawa oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolę „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Pozwany podniósł, że w sprawie wystąpiło istotne zagadnienie prawne dotyczące tego, czy odszkodowanie z tytułu poniesionych kosztów na rewitalizację akustyczną (art. 129 ust. 2 w zw. z art. 136 ust. 3 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska – jedn. tekst: Dz.U. z 2024 r., poz.54, dalej: „p.o.ś.” lub art. 129 ust. 2 p.o.ś. samodzielnie) należy bez względu na to, czy strona powodowa w rzeczywistości poniosła takie koszty w stosunku do swojej nieruchomości, czy też do powstania odpowiedzialności odszkodowawczej konieczne jest uprzednie poniesienie kosztów takiej rewitalizacji. Czy odszkodowanie przyznane formalnie z tytułu poniesienia nakładów akustycznych ze względu na brak spełnienia przez budynki mieszkalne wymagań normowych, w sytuacji gdy nakłady te nie zostały przez właścicieli nieruchomości uprzednio poniesione, stanowi w rzeczywistości odszkodowanie z tytułu utraty wartości nieruchomości w rozumieniu art. 129 ust. 2 p.o.ś. Jeżeli odpowiedź na pytanie

powyżej będzie twierdząca, to czy przyznane stronie powodowej odszkodowanie w takiej sytuacji z dwóch tytułów (spadek wartości nieruchomości oraz zwrot kosztów poniesionych w celu spełnienia wymagań technicznych (akustycznych)), nie stanowi naruszenia zasady pełnego odszkodowania (art. 361 § 2 k.c.), poprzez podwójne zrekompensowanie stronie powodowej straty związanej z niedostosowaniem akustycznym budynku do wymogów wynikających z OOU.

W nawiązaniu do tej przyczyny kasacyjnej należy podnieść, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy przy okazji rozpoznania skargi kasacyjnej przyczyni się do rozwoju orzecznictwa i nauki prawa oraz będzie miało znaczenie nie tylko dla tej konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 września 2012 r., II CSK 180/12. oraz z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14). Skarżący powinien sformułować to zagadnienie w sposób przyjęty przy zwracaniu się przez sąd powszechny z pytaniem prawnym do Sądu Najwyższego na podstawie art. 390 k.p.c., zawrzeć we wniosku pogłębiony wywód prawny uzasadniający zgłoszone wątpliwości, wykazać zasadność proponowanego sposobu ich rozstrzygnięcia, a także wadliwość rozwiązania przez Sąd drugiej instancji przedstawionego problemu prawnego w sposób rzutujący na wynik sprawy (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11; z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14 oraz z 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14).

We wniosku o przyjęcie skargi pozwany wywodził, że wbrew stanowisku Sądu Apelacyjnego, powódka może domagać się odszkodowania jedynie w przypadku uprzedniego poniesienia przez nią nakładów na rewitalizację akustyczną jej budynku mieszkalnego usytuowanego w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania ustanowionego dla portu lotniczego Ławica.

W swoim orzecznictwie Sąd Najwyższy wielokrotnie wypowiedział się na temat charakteru odszkodowania z art. 129 p.o.ś. w związku z istotą ograniczeń w prawie własności wynikających z wprowadzenia ograniczonego obszaru użytkowania związanego z działalnością portu lotniczego (zob. wyroki Sądu

Najwyższego z 24 listopada 2016 r., II CSK 113/16, z 6 maja 2010 r., II CSK 602/10, z 25 maja 2012 r., I CSK 509/11, OSNC 2013, nr 2, poz. 26, z 21 sierpnia 2013 r., II CSK 578/12, OSNC 2014, nr 4, poz. 47, z 29 listopada 2012 r., II CSK 254/12, postanowienie z 24 lutego 2010 r., III CZP 128/09). Przedstawione przez skarżącego zagadnienie prawne dotyczy odpowiedzialności odszkodowawczej za szkodę akustyczną powstałą w obszarze ograniczonego użytkowania, w kontekście art. 129 ust. 2 oraz art. 136 ust. 3 p.o.ś. Problematyka ta, odnosząca się do możliwości dochodzenia odszkodowania z tytułu kosztów osłony akustycznej w odniesieniu do budynków istniejących w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania, w dacie orzekania w przedmiocie przedsądu nie stanowi już jednak istotnego zagadnienia prawnego wymagającego rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie to jest bowiem przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego (zob. m.in. wyroki Sądu Najwyższego: z 29 listopada 2012 r., II CSKP 254/12, 3 grudnia 2024 r., II CSKP 555/23, 7 lutego 2025 r., II CSKP 289/23 i II CSKP 373/23), w których przyjęto, że koszty rewitalizacji akustycznej mogą być dochodzone jako element szkody, niezależnie od ich faktycznego poniesienia. Wszystkie powyższe orzeczenia przyjmują funkcjonalną wykładnię przepisów, która uwzględnia ochronę konstytucyjnych zasad prawa własności (art. 64 Konstytucji RP) oraz zasady słusznego odszkodowania (art. 21 ust. 2 Konstytucji RP). Stanowisko to zostało także potwierdzenie m.in. w postanowieniach Sądu Najwyższego: z 27 marca 2024 r., I CNP 33/23, z 27 czerwca 2024 r., I CNP 114/23; z 20 września 2024 r., I CSK 2305/23; z 27 lutego 2025 r., I CSK 2021/23; z 27 lutego 2025 r., I CSK 3242/23 i z 23 stycznia 2025 r., I CSK 198/24). Obecnie ukształtowała się zatem wiodąca linia orzecznicza co do zagadnienia prawnego sformułowanego w skardze kasacyjnej, co eliminuje potrzebę ponownej wypowiedzi Sądu Najwyższego w tym przedmiocie.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego na rzecz powódki, która wniosła w terminie odpowiedź na skargę kasacyjną, orzeczono na zasadzie odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1 i art. 99 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 1935 ze zm.).

(A.D.)

[a.]